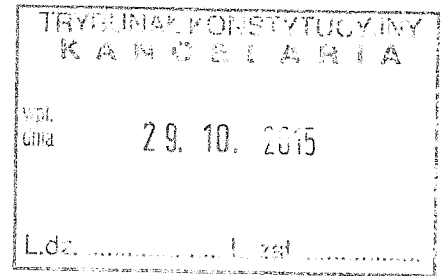




PG VIII TK 44/14
(P 19/14)



TRYBUNAŁ KONSTITUCYJNY

W związku z postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku II Wydział Karny z dnia 29 lipca 2015 r., sygn. akt _____, modyfikującym pytanie prawne przedstawione Trybunałowi Konstytucyjnemu w postanowieniu z dnia 7 maja 2014 r., sygn. akt _____, „czy art. 92a kodeksu karnego zakazujący obejmowania wyrokiem łącznym orzeczeń skazujących wydanych w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej jest zgodny z art. 32 Konstytucji RP oraz z art. 20 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej” poprzez ustalenie, iż powinno ono brzmieć: „czy art. 85 § 4 kodeksu karnego zakazujący obejmowania wyrokiem łącznym orzeczeń skazujących wydanych w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej jest zgodny z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP oraz art. 20 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej”

– na podstawie art. 56 pkt 5 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 1064) –

przedstawiam następujące dodatkowe stanowisko:

na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643 ze zm.) w zw. z art. 134 pkt 3 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale

Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 1064) postępowanie w niniejszej sprawie podlega umorzeniu ze względu na niedopuszczalność wydania wyroku.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 7 maja 2014 r., sygn. akt _____, Sąd Apelacyjny w Gdańsku II Wydział Karny (dalej: „Sąd pytający” lub „Sąd”) przedstawił Trybunałowi Konstytucyjnemu pytanie prawne: *„czy art. 92a kodeksu karnego zakazujący obejmowania wyrokiem łącznym orzeczeń skazujących wydanych w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej jest zgodny z art. 32 Konstytucji RP oraz z art. 20 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej”*.

W dniu 1 lipca 2015 r. weszła w życie ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 396), w związku z czym zmiana uległ stan prawny, na tle którego wymieniony Sąd wystąpił do Trybunału Konstytucyjnego z pytaniem prawnym. Mocą art. 1 pkt 54 cytowanej ustawy uchylony został bowiem art. 92a Kodeksu karnego, będący przedmiotem pytania prawnego zadanego przez Sąd Apelacyjny w Gdańsku, a równocześnie, mocą art. 1 pkt 46 ustawy zmieniającej, nowe brzmienie otrzymał art. 85 Kodeksu karnego, w którym, w § 4, zawarte zostało zastrzeżenie, iż karą łączną nie obejmuje się kar orzeczonych wyrokami, o których mowa w art. 114a Kodeksu karnego. Ten ostatni przepis stanowi zaś, że wyrokiem skazującym jest również prawomocne orzeczenie skazujące za popełnienie przestępstwa wydane przez sąd właściwy w sprawach karnych w państwie członkowskim Unii Europejskiej, chyba że według ustawy karnej polskiej czyn nie stanowi przestępstwa, sprawca nie podlega karze albo orzeczono karę nieznaną ustawie.

W związku z powyższym Prezes Trybunału Konstytucyjnego zwrócił się do Sądu pytającego o wyjaśnienie, czy i w jaki sposób zmiany normatywne,

wprowadzone ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, mają wpływ na treść i zasadność zarzutów przedstawionych w pytaniu prawnym z dnia 7 maja 2014 r.

W efekcie tego, postanowieniem z dnia 29 lipca 2015 r., sygn. akt

, Sąd zmodyfikował zadane Trybunałowi Konstytucyjnemu pytanie przymując, że powinno ono brzmieć: „*czy art. 85 § 4 kodeksu karnego zakazujący obejmowania wyrokiem łącznym orzeczeń skazujących wydanych w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej jest zgodny z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP oraz art. 20 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej*”.

W jego uzasadnieniu Sąd pytający stwierdził, że – pomimo uchylenia art. 92a Kodeksu karnego – w dalszym ciągu utrzymany został niekonstytucyjny, zdaniem tego Sądu, zakaz obejmowania wyrokiem łącznym skazań orzeczonych mocą wyroków wydanych w Polsce oraz w innym państwie Unii Europejskiej, który nie obowiązuje w odniesieniu do łączenia, w ramach wyroku łącznego, wyroków wydanych w państwie nienależącym do Unii Europejskiej z wyrokami wydanymi w Polsce. Zakaz ten wynika, zdaniem Sądu pytającego, z treści znowelizowanego art. 85 § 4 Kodeksu karnego, w związku z czym Sąd dokonał modyfikacji pytania prawnego przedstawionego Trybunałowi Konstytucyjnemu, czyniąc jego przedmiotem ten przepis, w miejsce pierwotnie zaskarżonego i uchylonego art. 92a Kodeksu karnego. Równocześnie z modyfikacją przedmiotu zaskarżenia Sąd doprecyzował powołany w *petitum* pytania prawnego wzorzec jego kontroli, czyniąc nim art. 32 ust. 1 Konstytucji RP oraz art. 20 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej.

Jednocześnie Sąd podtrzymał wszystkie tezy zawarte w uzasadnieniu postanowienia z dnia 7 maja 2014 r., a dodatkowo, dla wsparcia swojej argumentacji, odwołał się do postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 października 2014 r. w sprawie V KK 232/14 (*OSNKW 2015/2/18, LEX nr 1537574, Biul. SN 2015/2/19*), w którym wyrażony został pogląd, że „[p]rzepis art. 92a k.k. wprowadził zakaz obejmowania wyrokiem łącznym

orzeczeń skazujących wydanych za granicą, ale wyłącznie w odniesieniu do orzeczeń wydanych na terenie innych państw Unii Europejskiej. Oznacza to, że ustawodawca nie wykluczył możliwości wydania takiego wyroku, obejmującego skazanie przez sąd państwa spoza Unii, jeżeli wyrok sądu tego państwa został przyjęty do wykonania w Polsce. Wydanie wyroku łącznego musi być jednak każdorazowo poprzedzone analizą prawną dopuszczalności takiej decyzji w świetle uregulowań konwencyjnych i dwustronnych”. Nadto Sąd pytający zaznaczył, że nie akceptuje poglądu wyrażonego w komentarzu do art. 85 § 4 k.k. autorstwa K. Królikowskiego i R. Zawłockiego (*Kodeks karny. Część ogólna. Tom II. Komentarz do art. 32-116, Wydawnictwo: C.H.Beck, Wydanie 3*) odnośnie do skutków obowiązywania art. 3 decyzji ramowej Rady Europy 2008/675/WSiSW z dnia 24 lipca 2007 r. w sprawie uwzględniania w nowym postępowaniu karnym wyroków skazujących zapadłych w państwach członkowskich Unii Europejskiej. W efekcie Sąd pytający podtrzymał pogląd, iż „mimo uchylenia art. 92a k.k. nadal istnieje zróżnicowanie sytuacji prawnej skazanego, ubiegającego się o wydanie wyroku łącznego w zależności od tego, czy został skazany przez sąd jednego z państw będących członkiem Unii Europejskiej, czy też przez sąd państwa, które w Unii Europejskiej nie jest”.

Prokurator Generalny, w piśmie procesowym z dnia 11 września 2015 r., sygn. akt PG VIII TK 44/14, odniósł się do tak zmodyfikowanego pytania prawnego Sądu Apelacyjnego w Gdańsku, wnosząc o uznanie, że zaskarżony art. 85 § 4 Kodeksu karnego jest zgodny z art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz z art. 20 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej (Dz. U. UE. C. 2012. 326. 391 z dnia 26 października 2012 r.).

Ponowna analiza przedmiotowego pytania prawnego oraz zmienionego stanu prawnego, na tle którego zostało ono zadane, implikuje jednak konieczność przedstawienia zmodyfikowanego stanowiska w tej sprawie.

Art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw wprowadził bowiem regułę intertemporalną,

zgodnie z którą znowelizowanych przepisów rozdziału IX Kodeksu karnego, w którym zamieszczona jest zaskarżona regulacja, nie stosuje się do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej, chyba że zachodzi potrzeba orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem po tym dniu. Cytowana ustawa weszła w życie, jak już była o tym mowa wyżej, w dniu 1 lipca 2015 r., zaś postępowanie przed Sądem pytającym dotyczy orzeczenia w przedmiocie kary łącznej na podstawie wyroków, które stały się prawomocne przed tą datą. Wynika z tego więc, że art. 85 § 4 Kodeksu karnego, w brzmieniu nadanym mu ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, który Sąd pytający uczynił przedmiotem pytania prawnego, nie będzie miał zastosowania w sprawie zawisłej przed tym Sądem.

Zgodnie zaś z utrwaloną linią orzecniczą Trybunału Konstytucyjnego, przedmiotem pytania prawnego nie może być akt, który nie ma bezpośredniego znaczenia dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy rozpatrywanej przez sąd pytający (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 marca 2002 r., sygn. akt P 9/01, OTK ZU nr 2/A/2002, poz. 14).

Stwierdzenie tej okoliczności czyni niedopuszczalnym wydanie wyroku w niniejszej sprawie i skutkować winno umorzeniem postępowania na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643 ze zm.) w zw. z art. 134 pkt 3 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 1064).

Wskazana podstawa prawna umorzenia postępowania wynika ze zmiany przepisów regulujących funkcjonowanie Trybunału Konstytucyjnego. W dniu 30 sierpnia 2015 r. weszła bowiem w życie ustawa z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym. Zgodnie z art. 138 tej ustawy, utraciła moc ustawa z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym, jednakże w art. 134 pkt 3 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym z dnia 25 czerwca 2015 r. przyjęta została zasada, że w sprawach wszczętych

i niezakończonych przed wejściem w życie tej ustawy, w postępowaniu przed Trybunałem stosuje się przepisy dotychczasowe, jeżeli zachodzą przesłanki umorzenia postępowania.

Przedmiotowa sprawa zainicjowana została pytaniem prawnym Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 7 maja 2014 r., a więc na dzień wejścia w życie ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym sprawa była już wszczęta, ale nie została jeszcze zakończona. Wobec faktu, że w sprawie zachodzi przesłanka umorzenia postępowania, przyjąć należy, iż w sprawie tej mają zastosowanie przepisy dotychczasowe, to jest przepisy ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym.

Z przedstawionych powyżej względów wnoszę jak na wstępie.

z upoważnienia
Prokuratora Generalnego

Robert Hernand
Zastępca Prokuratora Generalnego